

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ БЕЗПЕКИ
ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ**

**МАТЕРІАЛИ ДРУКУЮТЬСЯ
УКРАЇНСЬКОЮ, АНГЛІЙСЬКОЮ,
ПОЛЬСЬКОЮ МОВАМИ**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

*XXI Міжнародної науково-практичної
конференції молодих вчених, курсантів та
студентів*

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ВІЙНИ

Львів – 2026

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Голова: Дмитро **БОНДАР** – ректор Львівського державного університету безпеки життєдіяльності, Заслужений працівник цивільного захисту України, доктор юридичних наук, доцент.

Заступники голови: Василь **ПОПОВИЧ** – проректор з наукової роботи Львівського державного університету безпеки життєдіяльності, доктор технічних наук, професор;
Ярослав **ІЛЬЧИШИН** – начальник науково-дослідного центру Львівського державного університету безпеки життєдіяльності, кандидат педагогічних наук.

Члени наукового комітету:

Oksana TELAK – MSFS, Warsaw, Poland, Doctor of Sciences;
Jerzy TELAK – ASE, Warszawa, Poland, Doctor of Sciences, Professor;
Boguslaw KOGUT – Doktor inżynier, Akademia WSB w Dąbrowie Górniczej;
Вікторія СЕРГІЄНКО – проректор з наукової роботи Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, доктор медичних наук, професор;
Анастасія СИМАНОВА – Голова Ради молодих вчених при Міністерстві освіти і науки України, професор кафедри фінансових технологій та бізнесу Національного університету “Київський авіаційний інститут”, доктор економічних наук, професор;
Дмитро КОБИЛКІН – учений секретар Львівського державного університету безпеки життєдіяльності, кандидат технічних наук, доцент;
Ольга БАРАБАШ – завідувач науково-дослідної лабораторії актуальних проблем правозастосовної та правоохоронної діяльності навчально-наукового інституту права та правоохоронної діяльності, Голова Ради молодих вчених Львівського державного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор;
Андрій ОСТАП'ЮК – перший проректор Львівського державного університету безпеки життєдіяльності, кандидат юридичних наук;
Назарій КОВАЛЬ – проректор з персоналу Львівського державного університету безпеки життєдіяльності, доктор філософії;
Олександр ПРИДАТКО – проректор із навчально-методичної роботи Львівського державного університету безпеки життєдіяльності, кандидат технічних наук, доцент;
Тарас БОЙКО – проректор з організації служби та підготовки Львівського державного університету безпеки життєдіяльності, кандидат технічних наук.

**Члени
організаційного
комітету:**

Ірина ФЕДІВ – головний науковий співробітник відділу організації науково-дослідної діяльності науково-дослідного центру ЛДУБЖД, доктор філософії;

Катерина СТЕПОВА – старший науковий співробітник відділу організації науково-дослідної діяльності науково-дослідного центру ЛДУБЖД, кандидат технічних наук, доцент;

Тетяна СКИБА – науковий співробітник відділу організації науково-дослідної діяльності науково-дослідного центру ЛДУБЖД, доктор філософії;

Ярослав КИРИЛІВ – провідний науковий співробітник відділу організації науково-дослідної діяльності науково-дослідного центру ЛДУБЖД, кандидат технічних наук, старший науковий співробітник;

Олександра ЖОРІНА – фахівець відділу міжнародного співробітництва ЛДУБЖД;

Роман ЯКОВЧУК – начальник навчально-наукового інституту цивільного захисту ЛДУБЖД, доктор технічних наук, доцент;

Ігор КОВАЛЬ – начальник факультету психології і соціального захисту ЛДУБЖД, доктор педагогічних наук;

Богдан БОЙЧУК – начальник навчально-наукового інституту пожежної та техногенної безпеки ЛДУБЖД, доктор філософії;

Ольга МЕНЬШИКОВА – заступник начальника інституту з навчально-наукової роботи навчально-наукового інституту цивільного захисту ЛДУБЖД, кандидат фізико-математичних наук, доцент;

Андрій ДОМІНІК – заступник начальника інституту з навчально-наукової роботи навчально-наукового інституту пожежної та техногенної безпеки ЛДУБЖД, кандидат технічних наук, доцент;

Тетяна ВОЙТОВИЧ – начальник відділу науково-редакційної діяльності науково-дослідного центру ЛДУБЖД, доктор філософії;

Юрій КОПИСТИНСЬКИЙ – начальник докторантури-ад'юнктури ЛДУБЖД, кандидат технічних наук;

Сергій ВОВК – доцент кафедри превентивної діяльності у сфері пожежної та техногенної безпеки навчально-наукового інституту пожежної та техногенної безпеки ЛДУБЖД, кандидат технічних наук, доцент;

Юрій ДОМАНСЬКИЙ – викладач кафедри пожежної тактики та аварійно-рятувальних робіт навчально-наукового інституту пожежної та техногенної безпеки ЛДУБЖД;

Андрій КУЗИК – завідувач кафедри екологічної безпеки навчально-наукового інституту цивільного захисту ЛДУБЖД, доктор сільськогосподарських наук, професор;

Надія СУШКО – доцент кафедри промислової безпеки та охорони праці навчально-наукового інституту цивільного захисту ЛДУБЖД, доктор філософії;

Роман ВЕСЕЛІВСЬКИЙ – доцент кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту ЛДУБЖД, кандидат технічних наук, доцент;

Олександр ХЛЕВНОЙ – доцент кафедри інформаційних технологій та систем електронних комунікацій навчально-наукового інституту цивільного захисту ЛДУБЖД, кандидат технічних наук, доцент;

Лілія ПИЛИПЕНКО – старший викладач кафедри практичної психології та педагогіки факультету психології і соціального захисту ЛДУБЖД, доктор філософії;

Анна ІВАНІВ – викладач кафедри соціальної роботи, управління та суспільних наук ЛДУБЖД;

Руслана СОДОМА – доцент кафедри права та менеджменту у сфері цивільного захисту навчально-наукового інституту пожежної та техногенної безпеки ЛДУБЖД, кандидат економічних наук, доцент;

Петро СЕНИК – старший викладач кафедри права та менеджменту у сфері цивільного захисту навчально-наукового інституту пожежної та техногенної безпеки ЛДУБЖД, кандидат юридичних наук.

**ОРГАНІЗАТОР
ТА ВИДАВЕЦЬ**

Львівський державний університет
безпеки життєдіяльності

**Технічний редактор,
комп'ютерна верстка**

Климус М.В.

Друк на різнографі

Петролюк Н.І.

Відповідальний за друк

Петролюк Н.І.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:

ЛДУ БЖД, вул. Клепарівська, 35,
м. Львів, 79007

Контактні телефони:

(032) 233-24-79,
тел/факс 233-00-88

Проблеми та перспективи розвитку безпеки життєдіяльності в умовах війни: Зб. наук. праць XXI Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених, курсантів та студентів. – Львів: ЛДУБЖД, 2026. – 1086 с.

Збірник сформовано за науковими матеріалами XXI Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених, курсантів та студентів «**Проблеми та перспективи розвитку безпеки життєдіяльності в умовах війни**».

Збірник містить матеріали таких тематичних секцій:

- Цивільна безпека.
- Превентивна діяльність у сфері техногенної та пожежної безпеки.
- Менеджмент у безпеці життєдіяльності.
- Організація проведення аварійно-рятувальних робіт та гасіння пожеж.
- Інформаційні технології у безпеці життєдіяльності.
- Соціальні, психолого-педагогічні аспекти та гуманітарні засади безпеки життєдіяльності.
- Промислова безпека та охорона праці.
- Природничі, біологічні та екологічні аспекти безпеки життєдіяльності.
- Організаційно-правові аспекти забезпечення безпеки життєдіяльності.
- Медицина в умовах воєнного стану.
- Сучасні наукові підходи до формування безпекового середовища.

© ЛДУ БЖД, 2026

Здано в набір 31.03.2026. Підписано до друку
23.04.2026. Формат 60x84/16. Папір офсетний.
Ум. друк. арк. 67,88.

Гарнітура Times New Roman.
Друк на різнографі. Наклад: 100 прим.

Друк: ЛДУ БЖД
вул. Клепарівська, 35, м. Львів, 79007.
ldubzh.lviv@dns.gov.ua

За точність наведених фактів, економіко-статистичних та інших даних, а також за використання відомостей, що не рекомендовані до відкритої публікації, відповідальність несуть автори опублікованих матеріалів. При передрукуванні матеріалів посилання на збірник обов'язкове.

УДК 614.841

АНАЛІЗ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ НА ОБ'ЄКТАХ ЗБЕРІГАННЯ БОЄПРИПАСІВ

Ростислав Кривуля

Надія Ференц, кандидат технічних наук, доцент
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності
Львів, Україна

Приведено аналіз пожежної безпеки на об'єктах зберігання боєприпасів. Показано, що протипожежний захист таких об'єктів є комплексною системою організаційних, інженерно-технічних і режимних заходів, спрямованих на запобігання пожеж та мінімізацію їх наслідків

Ключові слова: склад зброї, вибухопожежонебезпека, протипожежний захист, вогнестійкість.

FIRE SAFETY ANALYSIS AT AMMUNITION STORAGE FACILITIES

Krivulya Rostuslav

Nadiia Ferents, Ph.D. tech. Science, Associate Professor
Lviv State University of Life Safety, Lviv, Ukraine

An analysis of fire safety at ammunition storage facilities is presented. It is shown that fire protection of such facilities is a comprehensive system of organizational, engineering, technical and regulatory measures aimed at preventing fires and minimizing their consequences.

Key words: weapons storage, explosion and fire hazard, fire protection, fire resistance.

Протипожежний захист об'єктів зберігання боєприпасів є одним із найважливіших напрямів забезпечення безпеки військових частин, збереження озброєння, боєприпасів і матеріально-технічних ресурсів, а також захисту особового складу та довкілля. Актуальність цієї теми зумовлена підвищеною вибухо- та пожежонебезпечністю об'єктів зберігання ракет, артилерійських та інженерних боєприпасів, авіаційних засобів ураження, вибухових речовин і палива. Виникнення пожежі на таких об'єктах може призвести до масштабних надзвичайних ситуацій із тяжкими наслідками.

Метою роботи є аналіз пожежної безпеки на об'єктах зберігання боєприпасів.

Об'єкти зберігання боєприпасів повинні відповідати вимогам вогнестійкості. Ракети, артилерійські та інженерні боєприпаси, авіаційні засоби ураження, вибухові речовини зберігаються у сховищах не нижче II

ступеня вогнестійкості [1].

Об'єкти зберігання боєприпасів обладнуються блискавкозахисними пристроями. Забороняється укладання боєприпасів на зберігання (навіть тимчасово) у об'єкти зберігання, які не обладнані блискавкозахисними пристроями.

Освітлення на таких об'єктах виконується з дотриманням обмежень щодо напруги та розміщення джерел живлення, електромережі прокладаються у захисних трубах. У сховищах з боєприпасами електрична мережа прокладається в сталевих водогазопровідних трубах. Електричні світильники розміщуються над проходами на висоті не менше 2,5 м від підлоги. Для живлення переносних світильників дозволяється використання акумуляторних батарей напругою не більше ніж 24 В, при цьому акумуляторні батареї та апарати керування розміщуються за межами сховищ на відстані не менше ніж 5 м від них у спеціальних металевих ящиках, що закриваються. Електричні мережі, які живлять переносні світильники, прокладаються на спеціальних підставках на відстані не менше ніж 0,5 м від ящиків з боєприпасами. Після закінчення робіт електрична мережа відключається. Використання електричного освітлення у сховищах з димними порохами забороняється.

Забороняється залишати боєприпаси під дією прямого сонячного проміння, порушувати правила штабелювання та захарашувати проходи. Для зберігання димних порохів передбачаються додаткові вимоги щодо використання безіскрового інструменту, спеціального взуття та транспортувальних засобів. У сховищах з боєприпасами, в місцях, де ведуться роботи з такими речовинами, шибки вікон виконуються з матового скла або зафарбовуються білою фарбою. Під час зберігання боєприпасів необхідно дотримуватися вимог спільного зберігання.

У сховищах з боєприпасами проти воріт чи дверей влаштовуються робочі проходи завширшки не менше ніж 2 м, усередині сховища або вздовж однієї зі стін – робочі проходи завширшки не менше ніж 1,25 м, уздовж стін – оглядові проходи завширшки не менше ніж 0,8 м.

Висота штабелів ящиків з боєприпасами не має перевищувати висоти, встановленої відповідними нормативно-технічними документами. Забороняється розміщувати будь-яке майно в проходах і залишати поверх штабелів боєприпаси, які не укладені в ящики. Дерев'яні стелажі, що встановлюються в сховищах з боєприпасами, та підкладки оброблюються вогнезахисними речовинами зі складанням відповідного акта.

На складах зберігання палива встановлюються додаткові вимоги щодо наявності резервних ємностей, нормативних запасів води й піноутворювача, розрахунку сил і засобів для гасіння пожеж на кожний резервуар. Тимчасові вогневі роботи дозволяються лише з дотриманням визначених відстаней та комплексу запобіжних заходів.

Об'єкти зберігання боєприпасів повинні бути забезпечені надійними

системами зв'язку та пожежної сигналізації. Телефонні лінії виконуються кабельними підземними, встановлюються ручні пожежні сповіщувачі з визначеною періодичністю розміщення, результати перевірок фіксуються в журналі. Об'єкти обладнуються пожежними щитами, необхідною кількістю гідрантів і водойм, створюється недоторканий запас води для гасіння пожеж протягом розрахункового часу. У пожежонебезпечних районах обсяг води збільшується, додатково встановлюються резервуари вздовж огороження.

Особлива увага приділяється допуску техніки на технічну територію об'єктів зберігання боєприпасів. Уся автомобільна, тракторна та залізнична техніка повинна бути технічно справною, обладнаною іскрогасниками та комплектом первинних засобів пожежогасіння. Забороняється допуск несправної або неуккомплектованої техніки. Під час грози організується посилене спостереження за сховищами та майданчиками відкритого зберігання, пожежні підрозділи приводяться у бойову готовність, виставляються рухомі пожежні пости.

Важливим елементом протипожежного захисту об'єктів зберігання боєприпасів є належне утримання технічної території. Навколо складів визначаються заборонені та охоронні зони, здійснюється вирубання чагарників, очищення території від сухої рослинності до мінерального ґрунту, викошування трави та видалення горючих матеріалів. Смуги місцевості навколо сховищ закріплюються за відповідальними особами. Для збору горючих відходів обладнуються спеціальні місця з металевими ящиками, а сміття щоденно вивозиться за межі технічної території.

Таким чином, забезпечення належного протипожежного режиму, створення ефективної системи запобігання та гасіння пожеж, а також чітка організація дій особового складу є обов'язковими умовами безпечного функціонування об'єктів зберігання боєприпасів. Пожежна безпека на таких об'єктах – це не лише дотримання правил протипожежного режиму, а стратегічний елемент забезпечення життєдіяльності підрозділів, захисту ресурсів і безперервності виконання завдань. Ігнорування цього аспекту може призвести до значних втрат та зниження боєздатності.

Список літератури

1. Правила забезпечення пожежної безпеки в системі Міністерства оборони України : Наказ Міністерства оборони України від 02 квітня 2019 року N 143. [Чинний з 06.08.2019]. Київ, 2019. 83 с.

References

1. Rules for ensuring fire safety in the system of the Ministry of Defense of Ukraine: Order of the Ministry of Defense of Ukraine dated April 2, 2019 N 143. [Acting from 06.08.2019]. Kyiv, 2019. 83 p.